

دانشکده فنی و حرفه‌ای دختران یزد

حضرت رقیه (س)

حسابداری میانه

مدرس: سمانه خضری یزدی

جلسہ اول

مرور مطالب:

عللی که موجب می شود مانده حساب بانک در دفاتر واحد تجاری با صورتحساب بانک مغایرت پیدا کند:

(۱) اقلامی که در دفاتر واحد تجاری ثبت شده ولی در صورتحساب بانک منظور نشده است:

الف- وجوه بین راهی

ب- چک های معوق

(۲) اقلامی که در صورتحساب بانک منظور شده ولی در دفاتر واحد تجاری ثبت نشده است:

الف- وصولی های بانک

ب- برداشت های بانک

(۳) اشتباه در ثبت اقلام در دفاتر طرفین

حل مسئله شرکت نسیم:

شرکت نسیم صورت مغایرت بانکی در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۳۱

ریال	ریال	ریال	ریال
۳۵۷,۰۰۰		مانده طبق صورت حساب بانک	۳۹۵,۰۰۰
		اضافه می شود:	
	۲۷,۰۰۰	اشتباه بانک	۵۳,۰۰۰
	۱۳۰,۰۰۰	وجوه بین راهی	۳۶,۰۰۰
۱۵۷,۰۰۰			۸۹,۰۰۰
		کسر می شود:	
	(۳۵,۰۰۰)	چک های معوق	(۵,۰۰۰)
(۳۵,۰۰۰)			(۵,۰۰۰)
<u>۴۷۹,۰۰۰</u>		مانده صحیح بانک	<u>۴۷۹,۰۰۰</u>
		مانده حساب بانک طبق دفاتر	
		اضافه می شود:	
		وصولی بانک	
		اشتباه واحد تجاری	
		کسر می شود:	
		هزینه کارمزد	
		مانده صحیح بانک	

مانده بانک در دفاتر در تاریخ ۱۶/۳۱

$$= 433,000 + 62,000 + 80,000 - 17,000 - 68,000 - 36,000 - 14,000 - 35,000 = 395,000$$

مانده صورتحساب بانک در تاریخ ۱۶/۳۱

$$= 433,000 + 62,000 + 80,000 + 53,000 - 17,000 - 68,000 - 5,000 - 63,000 - 48,000 = 357,000$$

ثبت های اصلاحی:

بانک	۵۳,۰۰۰
اسناد دریافتنی	۵۳,۰۰۰
بانک	۳۶,۰۰۰
مواد اولیه	۳۶,۰۰۰
هزینه کامزد	۵,۰۰۰
بانک	۵,۰۰۰

فصل دوم - حسابداری مطالبات

مطالبات:

ادعاهای یک واحد تجاری علیه مشتریان، کارکنان، و سایر اشخاص (در قبال ارائه وجه نقد، کالا، یا خدمات می‌باشد) و جزء دارایی‌های پولی تلقی می‌شود، زیرا حاکی از ادعاهایی برای دریافت مبلغ ثابتی وجه نقد است. به طور کلی مطالبات به دو گروه تقسیم می‌شوند:

مطالبات تجاری: مطالباتی هستند که طی عملیات عادی و مستمر واحد تجاری از طریق فروش نسبه کالاها و خدمات ایجاد می‌شوند.

مطالبات غیر تجاری: مطالباتی هستند که رابطه مستقیم با عملیات عادی و مستمر واحد تجاری ندارند مانند مطالبات ناشی از فروش نسبه دارایی‌های ثابت.

مطالبات بر حسب مدت باقی مانده تا سررسید به دو دسته تقسیم می شوند:

۱- **مطالبات جاری:** مطالباتی که انتظار می رود طی چرخه عملیاتی معمول واحد تجاری یا ظرف یک سال از تاریخ ترازنامه، هر کدام طولانی تر است وصول شود، مطالبات جاری تلقی و در ترازنامه تحت عنوان دارایی های جاری طبقه بندی می شود.

۲- **مطالبات بلندمدت:** مطالباتی که انتظار می رود طی چرخه عملیاتی معمول واحد تجاری یا ظرف یک سال از تاریخ ترازنامه، هر کدام طولانی تر است وصول نشود، مطالبات بلندمدت تلقی شده و در ترازنامه تحت عنوان دارایی های غیر جاری در سرفصل سایر دارایی ها طبقه بندی می شود.

مطالبات را بر حسب ماهیت آنها می‌توان به دو گروه تقسیم نمود:

۱- **حساب های دریافتی (بدهکاران):** آن گروه از مطالبات واحد تجاری است که مستند به اسناد تجاری (نظیر چک و سفته) نبوده و از بابت طلب ایجاد شده هیچگونه مدرک قانونی مبنی بر پرداخت بدهی در آینده از شخص بدهکار دریافت نشده است.

۲- **اسناد دریافتنی:** آن گروه از مطالبات واحد تجاری است که مستند به اسناد تجاری بوده و حاکی از دریافت مبلغی مشخص در تاریخی معین در آینده می باشد.

مطالبات غیرقابل وصول (مطالبات لاوصول):

واحدهای تجاری در فروش نسبه کالاها و خدمات به اشخاص نهایت دقت را در شناسایی درجه اعتماد و اعتبار مشتریان خود را به عمل می‌آورند، اما بسیار اتفاق می‌افتد که برخی از مشتریان به دلایل گوناگونی قدرت و توانایی پرداخت بدهی خود را از دست می‌دهند و این امر باعث می‌شود که قسمتی از مطالبات واحد تجاری غیرقابل وصول گردد. در این حالت، به منظور حذف مطالبات دو روش وجود دارد:

۱- روش حذف مستقیم

۲- روش ایجاد ذخیره

روش حذف مستقیم

در این روش، تا زمانی که لاوصول بودن طلب واحد تجاری قطعی نگردد ثبتي در دفاتر انجام نمی‌شود، لذا ممکن است در حساب‌های دریافتی واحد تجاری، طلب‌هایی وجود داشته باشد که مدت‌ها از سررسیدشان گذشته و احتمال وصول آنها بسیار ضعیف است. به محض این که شواهد و مدارک کافی بر غیر قابل وصول بودن این گونه مطالبات فراهم گردید با ثبت زیر از دفاتر حذف می‌گردند:

هزینه مطالبات سوخت شده **
جایگاه: هزینه عمومی و اداری در صورت سود و زیان
حسابهای دریافتی **

چنانچه مطالباتی که قبلاً غیرقابل وصول تشخیص داده شده و از دفاتر حذف گردیده است، در همان دوره مالی وصول شود ثبت زیر در دفاتر صورت می گیرد:

حسابهای دریافتنی **

هزینه مطالبات سوخت شده **

نکته: چنانچه طلب سوخت شده در دوره مالی بعد وصول گردد در این حالت، بازیافت مجدد طلب سوخت شده نوعی درآمد محسوب می شود و درآمد متفرقه بستانکار می گردد. سپس مبلغ وصول شده به شیوه عادی ثبت می گردد.

در صورت استفاده از این روش اصل تطابق هزینه ها با درآمد رعایت نمی شود چرا که ممکن است مطالبات سوخت شده مربوط به مانده حساب های دریافتنی دوره های قبل باشد.

روش ایجاد ذخیره

در این روش، در پایان هر دوره مالی مطالبات مشکوک الوصول برآورد می شود و ثبت زیر در دفاتر صورت می گیرد:

هزینه مطالبات مشکوک الوصول **

ذخیره مطالبات مشکوک الوصول ** جایگاه: کاهنده حسابهای دریافتی در ترازنامه

در طی سال مالی بابت آن دسته از مطالباتی که سوخت می شوند ثبت زیر در دفاتر صورت می گیرد:

ذخیره مطالبات مشکوک الوصول **

حساب های دریافتی **

در پایان سال، با در نظر گرفتن مانده مورد نیاز حساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول و مانده

قبل از تعدیل آن حساب ذخیره اصلاح و تعدیل می گردد.

به هنگام وصول مطالباتی که به علت سوخت شدن آنها از دفاتر حذف گردیده اند چنانچه واحد تجاری از روش ایجاد ذخیره استفاده کند ثبت زیر در دفاتر صورت می گیرد و سپس وصول از بدهکاران همانند روال عادی ثبت می گردد.

حسابهای دریافتنی

**

ذخیره مطالبات مشکوک الوصول **

مثال: اطلاعات زیر در مورد مطالبات شرکت آلفا در دست است: (سال ۸۱ اولین سال فعالیت شرکت است)

شرح	فرض ۱	فرض ۲
برآورد مطالبات مشکوک الوصول ۸۱/۱۲/۲۹	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰
مطالبات سوخت شده طی سال ۸۲	۲۰,۰۰۰	۳۵,۰۰۰
وصول مجدد مطالبات سوخت شده طی سال ۸۲	۳,۰۰۰	-
برآورد مطالبات مشکوک الوصول ۸۲/۱۲/۲۹	۲۵,۰۰۰	۲۵,۰۰۰

مطلوبست: ارائه ثبت های لازم در دفتر روزنامه شرکت آلفا در هر یک از مفروضات مستقل ۱ و ۲ با فرض

اینکه شرکت برای شناسایی مطالبات غیرقابل وصول:

۱- از روش حذف مستقیم استفاده می کند.

۲- از روش ایجاد ذخیره استفاده می کند.

مثال: در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۲۰ یکی از بدهکاران شرکت آوا که در سنوات قبل ورشکست گردیده و بدهی وی از حساب ها حذف شده بود، به شرکت مراجعه و بدهی خود به مبلغ ۳۰,۰۰۰ ریال نقدا پرداخت نمود.

مطلوبست: انجام ثبت های لازم در دفتر روزنامه در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۲۰، با فرض اینکه شرکت برای شناسایی مطالبات غیرقابل وصول:

۱- از روش حذف مستقیم استفاده می کند.

۲- از روش ایجاد ذخیره استفاده می کند.

